

1. Günlük hayatımızda kullandığımız dil, ilişkilerimizin yönünü belirler. "Ben dili", kişinin kendi duygu ve düşüncelerini karşı tarafı suçlamadan ifade etmesidir. Örneğin "Sürekli sözümü kesmeden nefret ediyorum!" demek yerine "Sözüm kesildiğinde anlatacaklarımı unuttuğum için üzülüyorum." demek olumlu bir iletişim ortamı yaratır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "ben dili" kullanımına uygun bir örnektir?

- A) Ders çalışırken gürültü yapmaktan bıktım!
- B) Odanı hiç toplamadığın için sana çok kızgıyım.
- C) Bildirimler üst üste geldiğinde odaklanmakta zorlanıyorum.
- D) Yine buluşmaya geç kaldın, hiç değişmeyeceksin!

2. İletişimde jest, mimik, göz teması ve beden dili en az kelimeler kadar etkilidir. Etkili bir dinleyici, konuşan kişiyle göz teması kurar, sözünü kesmez ve onu anlamaya çalışır.

Aşağıdaki davranışlardan hangisi empati odaklı ve olumlu bir iletişim kuran bireye ait olamaz?

- A) Arkadaşı derdini anlatırken cep telefonunu kenara bırakmak
- B) Karşısındaki kişinin olaylar karşısındaki hislerini anlamaya çalışmak
- C) Tartışma anında sürekli kendi haklılığını kanıtlamak için söz kesmek
- D) Konuşmacının beden dilini ve ses tonunu dikkate alarak dinlemek

3. Medya organları; kamuoyu oluşturma, insanları bilgilendirme ve toplumsal konularda farkındalık yaratma gücüne sahiptir. Örneğin bir doğal afet sonrasında TV ve sosyal medya kanalları üzerinden başlatılan yardım kampanyaları, kısa sürede milyonlarca insanın organize olmasını sağlar.

Bu durum medyanın hangi rolüne örnek gösterilebilir?

- A) Bireyleri pasif birer tüketici haline getirmesine
- B) Sosyal dayanışma ve etkileşimi hızlandırmasına
- C) Kültürel öğelerin unutulmasına yol açmasına
- D) İnsanlar arasındaki yüz yüze iletişimi tamamen bitirmesine

4. Anayasa'mıza göre herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. Ancak kitle iletişim araçlarını kullanırken bu hak ihlal edilebilmektedir.

Buna göre aşağıda verilen;

- I. Ünlü bir sanatçının gizlice çekilmiş ev içi fotoğraflarını haber yapmak
 - II. Doğruluğu teyit edilmemiş bir haberi sosyal medyada yaymaktan kaçınmak
 - III. Mahkeme kararı kesinleşmeden bireyleri suçlu ilan etmek
- durumlardan hangileri kitle iletişim araçları kullanılırken hak ihlaline yol açan davranışlar arasında yer alır?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti kurulduğu sırada Bizans sınırında bir uç beyliği konumundaydı. Bizans'ın taht kavgalarıyla zayıflaması, Balkanlar'da siyasi birliğin bulunmaması ve Anadolu beyliklerinin birbiriyle mücadele etmesi Osmanlı'nın büyümesini kolaylaştırmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin kısa sürede gelişmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bölgedeki siyasi boşluk ve jeopolitik konum
- B) İskân politikasının uygulanması
- C) Coğrafi Keşifler'in başlanması
- D) Düzenli ordu sistemine geçilmesi

6. Osmanlı Devleti, Rumeli ve Balkanlar'da fethettiği topraklara Anadolu'dan getirdiği göçebe Türkmenleri yerleştirmiştir. Bu politikada yerleştirilen halkın tüm ihtiyaçları karşılanmış, toprağı izinsiz terk etmemeleri şart koşulmuştur. Aynı zamanda yerli halkın dinine ve geleneklerine dokunulmayarak hoşgörü (istimâlet) gösterilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin uyguladığı bu iskân ve istimâlet politikasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İpek Yolu'nun kontrolünü ele geçirmek
- B) Anadolu'da siyasi birliği bozmak
- C) Fethedilen bölgelerde kalıcı hakimiyet sağlamak
- D) Avrupalı devletlerle askeri ittifaklar kurmak

7. Avrupalı devletlerin Coğrafi Keşifler ile yeni ticaret yolları bulması, Akdeniz limanlarının ve İpek-Baharat yollarının önem kaybetmesine neden olmuştur. Ayrıca Amerika'dan Avrupa'ya bol miktarda altın ve gümüşün girmesi Osmanlı ekonomisinde enflasyona yol açmıştır.

Bu durum karşısında Osmanlı Devleti'nin ticareti yeniden canlandırmak amacıyla aldığı önlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tımar sistemini kaldırmak
- B) Avrupalı devletlere kapitülasyonlar (ticari ayrıcalıklar) vermek
- C) Yeniçeri Ocağı'nı kapatmak
- D) Devşirme sistemini uygulamaya koymak

8. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Posta Nezareti (1840) kurulmuş, ilk demiryolu hatları döşenmeye başlanmış ve Ziraat Bankası'nın temelini oluşturan Memleket Sandıkları açılmıştır. **Bu kurumların kurulması Osmanlı toplumunda doğrudan hangi alanlardaki gelişimi desteklemeye yöneliktir?**

- A) Askeri - Dini
- B) İletişim - Ulaşım - Ekonomi
- C) Hukuk - Dış Politika
- D) Sanat - Mimari

9. Osmanlı dönemi mimarisinde cami, medrese, aşevi ve hastane gibi yapıların bir arada bulunduğu "külliye" kültürü gelişmiştir. Bu yapılar sadece ibadet yeri değil, aynı zamanda toplumun sosyal, tıbbi ve eğitim ihtiyaçlarının ücretsiz karşılandığı merkezlerdir.

Bu durum Osmanlı kültür ve sanat anlayışındaki hangi temel düşünceyi yansıtmaktadır?

- A) İnsan odaklı sosyal devlet ve vakıf anlayışını
- B) Yalnızca askeri mimariye önem verildiğini
- C) Batı mimarisinin birebir taklit edildiğini
- D) Ticari kazancın ön planda tutulduğunu

10. İlk Çağ'dan itibaren insanlar yerleşim yeri seçerken su kaynaklarına yakınlığı, iklim koşullarının elverişliliğini, tarıma uygun verimli toprakları ve güvenlik imkânlarını dikkate almışlardır. Örneğin Mezopotamya ve Nil Nehri çevresi tarihteki ilk büyük uygarlıklara ev sahipliği yapmıştır.

Bu bilgilere dayanarak yerleşmeyi etkileyen faktörler hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanlar tarih boyunca sadece sanayi merkezlerine yerleşmiştir.
- B) Siyasi faktörler coğrafi faktörlerden her zaman daha önemlidir.
- C) Doğal çevre koşulları yerleşim yeri seçiminde her dönem etkili olmuştur.
- D) İklimin nüfus dağılışı üzerinde belirgin bir etkisi kalmamıştır.

11. Türkiye haritası incelendiğinde Doğu Karadeniz'in iç kesimleri ile Doğu Anadolu'nun yüksek dağlık alanlarında nüfus yoğunluğunun az olduğu; Marmara, Ege ve Çukurova gibi kıyı ovalarında ise nüfusun yoğunlaştığı görülmektedir.

Türkiye'de nüfusun bu şekilde dağılmasında etkili olan temel faktör çifti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Madencilik - Ormancılık
- B) Yeryüzü Şekilleri - İklim ve Tarım
- C) Turizm - Hayvancılık
- D) Sınır Ticareti - Ulaşım

12. Bir bölgeden başka bir bölgeye yapılan göçlerin arkasında itici ve çekici faktörler yer alır.

- I. Kırsal alanda tarımda makineleşme sonucu işsizliğin artması
- II. Şehirlerde eğitim ve sağlık imkânlarının gelişmiş olması
- III. Kuraklık ve erozyon nedeniyle toprağın verimsizleşmesi

Yukarıdaki öncüllerden hangileri göçü tetikleyen "itici (olumsuz)" faktörler arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

13. Anayasa'nın 23. maddesine göre herkes yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir. Bu hak ancak suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak gibi gerekçelerle kanunla sınırlandırılabilir.

Seyahat ve yerleşme özgürlüğünün haksız yere kısıtlandığı bir toplumda aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkması beklenir?

- A) Kişisel özgürlüklerin ve aile birliğinin zarar görmesi
- B) Ticaret ve turizm faaliyetlerinin gelişmesi
- C) Demografik yapının dengeli hale gelmesi
- D) Şehirleşme oranının planlı şekilde artması

14. Bilginin aktarılmasında Sümerlerin çivi yazısını bulması ilk dönüm noktası olmuştur. Ardından Mısırlıların papirüsü, Bergamalıların parşömeni icat etmesi ve Çinlilerin kâğıt ile matbaayı geliştirmesi bilginin yayılmasını hızlandırmıştır.

Bilginin saklanması ve aktarılmasındaki bu tarihsel gelişim süreci aşağıdakilerden hangisinin doğrudan bir göstergesidir?

- A) Bilimsel çalışmaların sadece Mezopotamya ile sınırlı kaldığının
- B) İnsanlığın bilgi birikiminin süreklilik ve değişim içinde günümüze ulaştığının
- C) Kâğıt kullanımının matbaadan sonra terk edildiğinin
- D) İlk Çağ uygarlıklarının teknik gelişmelere kapalı olduğunun

15. Türk-İslam bilginlerinden Harazmi sıfırı (0) matematik dünyasına kazandırmış, İbn-i Sina yazmış olduğu "El-Kanun fi't-Tıbb" eseriyle yüzyıllarca Avrupa'da tıp otoritesi kabul edilmiş, Ali Kuşçu ise astronomi ve matematik alanında önemli haritalar ve cetveller hazırlamıştır.

Bu bilgilere dayanarak Türk-İslam medeniyeti hakkında hangisi söylenebilir?

- A) Pozitif bilimler gelişimine evrensel düzeyde katkı sağladıkları
- B) Bilimsel çalışmaları sadece dini konularla sınırlı tuttıkları
- C) Batı dünyasındaki bilimsel gelişmelerden tamamen uzak kaldıkları
- D) Bilimin sadece tek bir coğrafyada yapılmasını savundukları

16. Avrupa'da XV. yüzyıldan itibaren yaşanan gelişmeler, günümüz modern bilim dünyasının temel taşlarını oluşturmuştur.

- I. Matbaanın geliştirilmesiyle fikirlerin geniş kitlelere ulaşması
- II. Rönesans ve Reform hareketleriyle özgür düşünce ortamının doğması

III. Sanayi İnkılabı ile kol gücünden makine gücüne geçilmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri günümüz bilimsel birikiminin ve teknolojik sıçramanın oluşmasında etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

17. Tarihte Hititlerde toprak devlete aitti ve işleyen kişilere verildi. Selçuklularda "İkta", Osmanlı Devleti'nde ise "Tımar" sistemi ile toprak devlet denetiminde üretime katılmış, bu sayede hem tarımsal üretimde süreklilik sağlanmış hem de tımarlı sipahiler yetiştirilerek ordunun masrafları karşılanmıştı.

Metne göre İkta ve Tımar sistemlerinin ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toprağın özel mülkiyete devredilmesini sağlamak
- B) Üretimde devamlılığı sağlamak ve devlet bütçesine yük olmadan asker yetiştirmek
- C) Sanayileşme sürecini hızlandırmak
- D) Ticaret yollarını gümrük vergilerinden muaf tutmak

18. Sivil Toplum Kuruluşları (STK); gönüllülük esasına dayalı, kâr amacı gütmeyen, toplumun sosyal, çevresel veya kültürel ihtiyaçlarına çözümler üreten örgütlenmelerdir. Örneğin LÖSEV lösemili çocuklara destek olurken, TEMA Vakfı erozyonla mücadele ve ağaçlandırma çalışmaları yürütür.

Buna göre Sivil Toplum Kuruluşları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Toplumsal dayanışma ve yardımlaşmayı güçlendirirler.
- B) Devletin kamusal hizmetlerine destek olurlar.
- C) Üyelerine zorunlu katılım ilkesiyle hizmet ettirirler.
- D) Toplumsal sorunlara karşı kamuoyu bilinci oluştururlar.

19. Osmanlı Devleti'nde esnafar arasındaki dayanışmayı sağlayan, mesleki eğitimi usta-çırak ilişkisiyle yürüten, üretilen malların kalitesini ve fiyatını denetleyen kuruma "Ahilik / Lonca Teşkilatı" denirdi. Bu teşkilat sadece meslek öğretmez, aynı zamanda ahlaki ve dini değerler de kazandırır.

Ahilik ve Lonca Teşkilatı'nın günümüzdeki hangi kurum veya kavramla benzerlik gösterdiği söylenebilir?

- A) Siyasi Partiler
- B) Esnaf Odaları ve Meslek Etik Kurulları
- C) Organize Sanayi Bölgeleri
- D) İhracatçılar Birliği

20. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre devletimiz; insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir. "Sosyal devlet" ilkesi gereği devlet, imkânı kısıtlı vatandaşlarına eğitim, sağlık ve sosyal yardım hizmetlerini ücretsiz sunar.

Aşağıdaki uygulamalardan hangisi Türkiye Cumhuriyeti'nin "Sosyal Devlet" niteliğine doğrudan örnek gösterilebilir?

- A) Seçimlerde vatandaşların oy kullanması
- B) Mahkemelerin bağımsız organlarca yürütülmesi
- C) Uluslararası kuruluşlara temsilci gönderilmesi
- D) Devlet hastanelerinde muhtaç vatandaşlara ücretsiz sağlık hizmeti verilmesi

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	C	B	C	A	C	B	B	A	C
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	B	A	B	A	D	B	C	B	D

[ÇALIŞMALARIMIZI İNCELEMELİK İÇİN TIKLAYINIZ...](#)

